

Õiguskantsler

Teie 30.12.2019

Meie 31.01.2020 nr 6-1/200157/2000536

Ehitusmüra ja korraaitseaduses sätestatud öörahu aeg

Austatud avaldaja

Kirjutasite, et olete mitu kuud pidanud taluma naabruses tehtavate ehitustööde müra, sealhulgas riiklikel pühadel ja nädalavahetustel, ning ehitajale esitatud pretensioonid ei ole andnud soovitud tulemust. Soovite selgitust, miks [korraaitseaduse](#) (KorS) § 56 lõige 2 keelab väljaspool avalikke kohti teist isikut müraga oluliselt häirida üksnes öörahu vältel (so. kella 22.00-st kuni 6.00-ni ja puhkepäevale eelneval ööl kella 00.00-st kuni 7.00-ni).

Kokkuvõte

Ehitamisega kaasneb paratamatult müra, ent ehitaja peab teisi isikuid võimalikult vähe häirima. Linnal või vallal on õigus kohustada ehitajat müra piirama või teatud aegadel vältima. Kui ehitusmüra kahjustab oluliselt Teie elamistingimusi või rikub keskkonnanõudeid, on võimalik kasutada ka eraõiguslikke abinõusid ülemäärase müra lõpetamiseks.

Üksikasjalikud selgitused

KorS § 56 lõige 1 keelab tekitada avalikus kohas teist isikut oluliselt häirivat müra olenemata kellaajast ja sellest, kas parajasti on riiklik püha või puhkepäev. KorS § 56 lõige 2 laiendab seda nõuet ka paikadele, mis ei ole avalikus kohas, näiteks kortermajale. Selle eesmärk on kaitsta inimeste öörahu ka neis kohtades, mida ei saa pidada avalikuks kohaks ja kus isikute õiguste kaitsmine muude kui korraaitseabinõudega oleks oluliselt raskendatud. Selline lahendus tuleneb ka KorS § 4 lõikes 2 sätestatud põhimõttest. Korraaitseaduse § 56 lõige 2 ei anna õigust müraga teisi isikuid häirida.

KorS § 56 lõigetest 1 ja 2 sõltub eelkõige müra takistamiseks kasutatavate abinõude valik. KorS [seletuskirjas](#) on mõõndud, et teisi isikuid oluliselt häiriv võib olla ka müra, mida tekitatakse päeval ajal mujal kui avalikus kohas, ja et neil juhtudel ei ole otstarbekas sekkuda korraaitsevahenditega. Seega, kui müra tekitav tegevus ja müra mõjuala jäävad väljapoole avaliku kohta, saab sellisel juhul korraaitseabinõudega sekkuda eelkõige KorS § 56 lõikes 2 määratletud öörahu ajal. Kui müra tekitatakse avalikus kohas, ei ole oluline, kas parajasti on öörahu KorS § 56 lõike 2 tähenduses.

Õiguskantsleri Kantselei

Kohtu 8, 15193 TALLINN. Tel 693 8404. Faks 693 8401. info@oiguskantsler.ee www.oiguskantsler.ee

Avalik koht on määratlemata isikute ringile ligipääsetav maa-ala, ehitis vmt (KorS § 54). Kuigi ehitusplats ei pruugi olla avalik koht, sest kõrvaliste isikute juurdepääs sellele võib olla piiratud, peab ehitamisel arvestama ka avalikus kohas käitumise üldnõudeid, sh KorS § 56 lõikes 1 sätestatud. Ehitustegevuse mõju ei tarvitse piirduda üksnes piiratud territooriumiga, sest müra levib paratamatult ka väljapoole ehitusplatsi. Riigikohus on leidnud, et „[karistusseadustiku](#) § 262 [avaliku korra rikkumine] hõlmab nii KorS § 56 lõikes 1 kui ka lõikes 2 kirjeldatud nõuded. Kuigi KorS § 56 lg 2 reguleerib olukorda, kus rikkumine ise leiab aset mujal kui avalikus kohas, avaldub selles teos kahjulik mõju või häiriv efekt teistele asjasse puutumatutele isikutele ja seega ka avalikule korrale (RKKKo [4-16-6493](#), p 8.2)“.

KorS § 56 ei seosta müra häirivust sotsiaalministri [määrusega](#) sätestatud elamutes ja hoonetes leviva müra normtasemetega ega ka keskkonnaministri [määrusega](#) kehtestatud välisõhus leviva müra normtasemetega. KorS [seletuskirja](#) kohaselt „võiks lubatud müra normtasemeid tõlgendada kui piiri müra „olulise häirivuse“ hindamisel, mis aga ei pea alati tähendama, et müranormide piiresse jääv müra ei võiks teatud piirjuhtudel, nt arvestades müra tekitamise viisi, sagedust, aega, konkreetset kohta, olla käsitletav olulise häirimisena kõnealuse sätte tähenduses“. Siit järeldub, et määrustega kehtestatud müra normtasemete ja korrakaitseaduses sätestatud ülemäärase müra hindamisel lähtutakse erinevatest põhimõtetest. Seda kinnitab ka asjaolu, et õigusaktid määratlevad ööaega erinevalt: KorS § 56 lõike 2 kohaselt on ööaeg kella 22.00–6.00 ja puhkepäevale eelneval ööl kella 00.00–7.00; müra normtasemete määrustes arvestatakse öist aega kella 23.00–7.00, olenemata sellest, kas järgnev päev on puhkepäev. Määrustes sätestatud müra normtasemete ületamine tuleks kindlaks teha müra mõõtmisega. KorS § 56 sätestatud ülemäärast müra tuleb hinnata keskmise objektiivse isiku seisukohalt, võttes ühtlasi arvesse avaliku koha ja piirkonna tavadid (KorS § 57).

Ehitamisega võib kaasnedä mitmesuguseid häiringuid, mida täielikult vältida pole võimalik. Ehitamisel tuleb arvestada ehitamisest mõjutatud isikute õigusi ja rakendada abinõusid, et neid õigusi ülemäära ei kahjustataks ([ehitusseadustik](#) (EhS) § 12 lg 3). [EhS eelnõu seletuskirja](#) kohaselt kaasneb ehitamisega paratamatult teiste isikute õiguste riive, mis „võib väljenduda ehitamisega kaasnevas müras, vibratsioonis, vaatevälja vähenemises ja muus häiringus. Selletaolist riivet tuleb mõistlikus ulatuses taluda. Riive tekitaja peab hoolitsema selle eest, et riive oleks võimalikult väike“.

Linn ja vald peavad ehitamiseks luba andes kaaluma, milliseid nõudeid on vaja teiste isikute õiguste kaitseks kehtestada. Ehitusluba saab anda ka kõrvaltingimusega (EhS § 42 lg 3), mis kohustab mürarohket tegevust ajaliselt piirama või rakendama muid müra vähendamise abinõusid. Ehitusloa andmisel isikute õiguste kaitseks ei pea tingimata piirduma KorS § 56 lõikes 2 öörahu regulatsiooniga, vaid võib määrata mürarohkete tööde tegemiseks ka teistsuguse ajavahemiku. Nii näiteks võib olla otstarbekas õppeasutuse lähedal ehitusobjektile lubada mürarohkeid töid nii, et need häiriks õppetööd võimalikult vähe. Kui ehitusloas on ehitamisega kaasnevat müra käsitletud, saab sellist ehitusluba mõista kui KorS § 56 lõike 3 punkti 2 kohast luba, mille olemasolu välistab KorS § 56 lõigete 1 ja 2 kohaldamise.

Teil on võimalik ehitusmüra pärast pöörduda elukohajärgse valla või linna poole, kes peab tegema ehitamise üle järelevalvet (EhS § 130 lg 2 p 2). Vallal või linnal on võimalik ka ettekirjutusega määrata ajad, millel konkreetset ehitusobjektile ei tohi teha selliseid töid, millega kaasneb teisi isikuid oluliselt häiriv müra. Linnal ja vallal on ühtlasi õigus teha avalikus kohas käitumise üldnõuete järgimise üle järelevalvet (KorS § 57¹ p 2).

Korralduseaduses sätestatu ei välista ka eraõiguslikele naabrusõigustele tuginemist. Näiteks [asjaõiguseaduse](#) (AÕS) § 143 näeb ette kinnisasja omaniku kaitse teiselt kinnisasjalt tulenevate mõjutuste (sh müra) eest, kui see kahjustab oluliselt tema kinnisasja kasutamist või on vastuolus keskkonnakaitse nõuetega. Kui sellised mõjutused kahjustavad oluliselt kinnisasja kasutamist ja kui niisuguste mõjutuste kõrvaldamist ei saa eeldada, on õigus nõuda ka mõistlikku hüvitist.

Loodetavasti on neist selgitustest abi.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Madise

Ago Pelisaar 693 8407
Ago.Pelisaar@oiguskantsler.ee